

'Statements' vanuit de WEC Raad inzake de voortgang van Passend Onderwijs

Algemeen

De WEC Raad wil de tot nu toe ingenomen constructieve positie inzake de voortgang van passend onderwijs, om in gezamenlijkheid met het regulier onderwijs de mogelijkheden voor het vinden van een passende onderwijsplek voor elke leerling/deelnemer te bevorderen, voortzetten.

Op basis van de gehouden achterbanraadplegingen, peilingen binnen de reguliere overlegkanalen van de sector en verdere communicatie met de leden, wil de WEC Raad deze positionering binden aan een aantal specifieke voorwaarden. Het gaat hierbij om essentiële voorwaarden vanuit het speciaal onderwijs op zowel inhoudelijk, invoeringstechnisch, financieel als personeel terrein, om de operatie van Passend Onderwijs tot een succes te kunnen maken. In een zevental 'statements' met een korte toelichting, maken we hierbij deze essentiële voorwaarden kenbaar (in willekeurige volgorde, gezien de onderlinge verwevenheid van de items).

1. Voor het uitvoeren van een grote onderwijsinnovatie is een grondige financiële analyse van de mogelijke gevolgen noodzakelijk.

De WEC Raad is van mening, dat invoering van een aantal maatregelen uit de brief van de Staatssecretaris inzake de Heroverweging Passend Onderwijs, eerst uitgevoerd kunnen worden na een grondige financiële analyse van de mogelijke gevolgen. Daar, waar een cumulatie van effecten op kan treden van zowel de budgetfinanciering, de afschaffing van de bestedingsverplichting bij de ambulante begeleiding en de verevening, kunnen er grote en ongewenste gevolgen optreden voor kinderen/ouders (rechtsonzekerheid voor kinderen/ouders) en voor de aanwezige speciale voorzieningen. Gedegen berekeningen, om op basis daarvan een goede standpuntbepaling te kunnen maken, zijn daarbij van groot belang. Vanuit werkgeversoogpunt is verder een zorgvuldige overgangsregeling voor het personeel bij de afschaffing van de bestedingsverplichting bij de ambulante begeleiding essentieel. Ook zullen er garanties ingebouwd moeten worden voor 'zittende leerlingen' binnen het speciaal onderwijs, alsmede voor terugplaatsingen van speciaal naar regulier, alsmede voor 'late instromers' in de loop van het schooljaar.

2. 'Verdamping' van bestaande expertise voorkomen

De in het speciaal onderwijs opgebouwde expertise ten dienste van speciale kinderen, zal nader geëxpliciteerd, verder ontwikkeld en geborgd moeten worden. Deze expertise moet maximaal aangewend kunnen worden voor de verdere verbreding (en verdieping) van de regionale zorgstructuur. Vanuit pedagogisch ondernemerschap wil het speciaal onderwijs dit zo passend mogelijk aanbieden aan de regionale zorgstructuur, terwijl ook de verdere uitbouw voor zeer speciale doelgroepen voort moet gaan. Dit, onder passende voorwaarden (organisatie, regie) en passende structurele financiering. De WEC Raad is bereid in deze een regiefunctie te vervullen (i.s.m. met Pro en SBO door de opzet van een landelijk platform voor speciale leerlingenzorg). Daarnaast moet de expertise op regionaal niveau verder onderhouden en uitgebouwd (blijven) worden. De te verwachten kosten voor deze expertisetaak moeten op korte termijn samen met externe partijen overeen worden gekomen op basis van de werkelijke activiteiten/werkzaamheden. (= 'expertisebeposting')

3. De relatie tussen de samenwerkingsverbanden (PO en VO) en het Speciaal Onderwijs dient stevig (bestuurlijk en inhoudelijk) verankerd te worden, om een gelijkwaardige inbreng te garanderen bij de nieuwe opdrachten voor de samenwerkingsverbanden.

Bij de nieuwe taken van de samenwerkingsverbanden inzake de onderwijs-zorgtoewijzing van kinderen, zal er sprake moeten zijn van een werkelijk samenwerkingsverband van zowel regulier als speciaal onderwijs. Adviezen dienen geformuleerd te worden op basis van gezamenlijke expertise en gezamenlijke inbreng. De besturen van het speciaal onderwijs zullen daarbij zorg moeten dragen voor

gekwalficeerde vertegenwoordigers bij de samenwerkingsverbanden, waarbij de Regionale Expertisecentra als belangrijk platform kunnen worden aangewend.

4. Een geobjectieerde toegang tot het speciaal onderwijs (in de vorm van de huidige centrale indicatiecriteria, zo lang er geen goed alternatief voorhanden is) moet blijven..

In het belang van de helderheid naar ouders/leerlingen en naar het speciaal onderwijs, alsmede de landelijke vergelijkbaarheid van kinderen die toegang willen tot het speciaal onderwijs ('verhuisbaarheid van ouders/indicaties'...), zullen de huidige centrale indicatiecriteria niet zomaar moeten verdwijnen. Dit, zo lang er binnen het te ontwikkelen referentiekader hiervoor geen goed alternatief voorhanden is. Voor de meest zware vorm van speciale leerlingenzorg zal er bij de indicatie/afweging een vorm van garantie moeten zijn op basis van landelijk gedeelde criteria, waarop in feite 'de toegang tot de speciale zorgmiddelen' geobjectieerd kan blijven voor ouders/leerlingen. Aan de nadelen van het systeem van de slagboomsystematiek zal tegemoet gekomen moeten worden (flexibeler inzet, snellere duidelijkheid, andere wijze van werken) in combinatie met handelingsgerichte diagnostiek en toewijzing van onderwijs- en zorgarrangementen. (wat een kind kán, is uitgangspunt van werken)

5. Binnen de zorgplicht moet de directe toegang tot het speciaal onderwijs van (zeer) speciale doelgroepen gegarandeerd blijven

Er bestaan een aantal (zeer) specifieke doelgroepen, die in feite een rechtstreekse toegang tot het speciaal onderwijs zullen moeten blijven behouden. Elke vorm van onderzoek aan welke zorgtafel dan ook zal uiteindelijk uitwijzen, dat er voor deze kinderen een plek binnen het speciaal onderwijs noodzakelijk is. We hebben het dan over de residentieel opgevangen kinderen, die tevens in een (beschermde) onderwijssituatie geplaatst moeten worden (op elk moment van de behandeling mogelijk), waarbij het gaat om residentieële settings waar sprake is van 'dag-en-nacht-opvang', dagbehandeling en deeltijdbehandeling binnen klinische situaties, JJI-instellingen, revalidatiecentra en ziekenhuizen. Tevens zal deze garantie moeten gelden voor de Meervoudig Gehandicapte Kinderen en kinderen met epilepsie, waarbij met name de landelijke dekking van de expertise voor deze laatste groep ook gegarandeerd zal moeten blijven.

6. De invoering van de budgetfinanciering voor het speciaal onderwijs vindt plaats op grond van een redelijke 'ijkdatum'

De in de brief van de Staatssecretaris genoemde 'ijkdatum' kan leiden tot een situatie, waarbij er nog jarenlang sprake is van een formele 'open-eind-financiering', voorzien van tussentijdse bezuinigingen, alsmede een invoering van budgetfinanciering op grond van een 'T-5-financiering'. Dit zou een onverantwoorde invoeringswijze zijn, waarbij een sector per een bepaalde datum (2012) gefinancierd zal worden op grond van een situatie in het verre verleden. Er zal, naar de mening van de WEC Raad, sprake moeten zijn van een 'reguliere invoering' van de budgetfinanciering op grond van een T-1-financiering, die in relatie staat tot de invoeringsdatum van de operatie Passend Onderwijs.

7. Eénzijdige tussentijdse bezuinigingen zijn niet acceptabel

Daar, waar er in dit majeure proces sprake is van een werkelijk gezamenlijke verantwoordelijkheid voor de ontwikkeling van passend onderwijs van zowel regulier als speciaal onderwijs, gaat het niet aan om tussentijdse bezuinigingen op de ambulante begeleiding volledig voor rekening van één van de sectoren te laten komen. In de brief van de Staatssecretaris is daar nu sprake van, waarbij het huidige budget van de ambulante begeleiding van het speciaal onderwijs een forse bezuiniging te verwerken zou krijgen. Voorstellen vanuit de WEC Raad om te komen tot ombuigingen, die alle sectoren regarderden, zijn tot op heden niet gehonoreerd.

Bestuur WEC Raad